

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความรู้เรื่องผ้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง มหัตถกรรมงานผ้า ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ผ้าน่ารู้
รายวิชา การงานอาชีพ ๓ รหัสวิชา ง๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ผ้า

ผ้า คือ สิ่งที่ได้จากการนำวัสดุธรรมชาติหรือวัสดุที่สังเคราะห์ขึ้นมาสานหรือทอจนเป็นเนื้อเดียวกัน เช่น ฝ้าย ไผ่ไหม ไนลอน เป็นต้น ประโยชน์ของผ้าคือการนำมาตัดเย็บเป็นเครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ประเภทผ้าต่าง ๆ และในด้านอื่น ๆ เช่น การตกแต่งสถานที่ เป็นต้น วัสดุหลักที่ใช้ในการผลิตผ้า ได้แก่ วัสดุจากสัตว์ วัสดุจากพืช และจากการสังเคราะห์เคมี

ผ้านั้นมีมานานแล้วตั้งแต่ก่อนคริสต์ศักราช โดยจากการสำรวจพบผ้าลินินในถ้ำที่จอร์เจียเมื่อกว่า ๓๔,๐๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช ซึ่งนับเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผ้าที่สำคัญ

สำหรับปัจจุบันนี้ คุณภาพ และขนาดของผ้าจะถูกกำหนดโดยโรงงาน แต่เทคนิคการถักทอ และลวดลายบนผ้านั้นได้รับการสืบสานจากวัฒนธรรมโบราณ และการออกแบบสมัยใหม่ จนกลายเป็นวัฒนธรรมร่วมสมัย ผ้าแบ่งตามชนิดของเส้นใยที่นำมาทอเป็นผืนผ้าได้ ๒ ประเภทดังนี้

ผ้าจากเส้นใยธรรมชาติ

เส้นผ้าจากเส้นใยธรรมชาติเป็นเส้นใยที่มีอยู่ในธรรมชาติเช่น ฝ้ายฝ้ายผลิตจากปุยฝ้าย ซึ่งเป็นส่วนที่ห่อหุ้มเมล็ดฝ้าย ฝ้ายลินินผลิตจากลำต้นแฟลกซ์ ฝ้ายไหมผลิตจากรังไหม ฝ้ายขนสัตว์ผลิตจาก ขนแกะ อูฐ กระต่าย โดยผ้า แต่ละชนิด มีคุณสมบัติและการนำไปใช้หลากหลายเช่น

ที่มา :

ฝ้ายฝ้าย(Cotton) เงามันน้อย ยืดหยุ่นต่ำ อาจหดหลังซัก เหนียวปานกลาง เมื่อเปียกจะเหนียว เพิ่มขึ้น ดูดความชื้นระบายความร้อน ได้ดีไม่มีปัญหาไฟฟ้าสถิต ไม่เป็นขุย ทนความร้อนสูงได้ดีทนทานต่อการขัดถู และทนต่อต่าง ไม่ทนต่อกรด ยับง่าย ติดไฟเร็ว ตัดเย็บเสื้อผ้าสวมใส่ในฤดูร้อน ทำผ้าเช็ดตัวผ้าเช็ดมือผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน เสื้อผ้าเด็กอ่อน ผ้าอ้อม ฝ้ายยังสามารถแบ่งออกเป็นหลายชนิดให้สามารถเลือกใช้งานเช่น ผ้ายืด

ที่มา :

ที่มา :

<https://sites.google.com/site/imfewpatarasuda/swn->

ผ้าสาหลู ผ้ามีสลินเป็นต้น

ที่มา :

<https://www.bloggang.com/m/viewdiary.php?id=feonalita&month=09>

ในโอกาสสำคัญ หรือตัดเป็น เครื่องแต่งกายประจำชาติ ผ้าพันคอผ้าเช็ดหน้า ริบบิ้น

ผ้าลินิน(Linen) เจ้ามั่นสวยงามดูดซับความชื้นได้ดีกว่า ผ้าฝ้ายแห้งเร็ว ทนความร้อน และ แสงแดดได้ดีต้านทานราและแบคทีเรียได้ดีกว่าผ้าฝ้าย ไม่มีปัญหาไฟฟ้าสถิต แต่ไม่ทนทานต่อการขัดถูเนื้อผ้าแข็ง ไม่ทิ้งตัว ยืดหยุ่นต่ำ ยับง่าย ไม่ทนต่อ สารฟอกขาว ตัดเย็บเสื้อผ้าสวมใส่ในฤดูร้อน ทำผ้าลูกไม้ผ้าเช็ดหน้าผ้าปูโต๊ะ ผ้าเช็ดปาก

ที่มา :

<https://5.imimg.com/data5/AL/LI/GLAD>

ที่มา : <http://th.chinacardingmachinery.com/news/steps-of-wool/>

ผ้าจากเส้นใยสังเคราะห์
เสื้อผ้าจากเส้นใยสังเคราะห์เป็นเส้นใยที่มนุษย์สังเคราะห์ขึ้นจากสารเคมีแล้วผลิตเป็นผืนผ้าเสื้อผ้าใยสังเคราะห์ดู แลรักษาง่าย เพราะไม่ยับ ยืดหยุ่น และคืนตัวได้ดี แต่ไม่ค่อยดูดซึมน้ำและ ไม่ระบายความร้อนจึงเหมาะที่จะสวมใส่ในห้องปรับอากาศ ใยสังเคราะห์แต่ละชนิดมีคุณสมบัติและการนำไปใช้ที่หลากหลายเช่น

ผ้าไนลอน(Nylon) มีความเหนียว แข็งแรงทนทานมาก ยืดหยุ่นง่ายเมื่อถูกไฟจะละลายไม่ไหม้ เมื่อนำออกไฟจะดับ ถ้าเป็นก้อนแข็ง บีบไม่แตก ใช้ทำถุงน่องสตรีและเสื้อผ้าต่าง ๆ

ผ้าโพลีเอสเตอร์ (Polyester) เส้นใยนุ่ม ดูความชื้นได้น้อยน้ำหนักเบา ไม่ยับง่าย ไม่หดตัว รีดจับจีบ ถาวรได้ไม่ย้วย แห้งไว ซักง่าย ดูแลง่าย เมื่อเผาจะกลายเป็นยางสีดำ บางส่วนจะ กรอบ ใช้เลียนแบบและผสมกับ เส้นใยอื่นได้ดีนิยมใช้ในวงการ อุตสาหกรรมเสื้อผ้า

ผ้าอคริลิก (Acrylic) มีความเหนียวปานกลางดูดซับความชื้น ได้ต่ำ คีนตัวได้ดีไม่ยับง่าย มีความ พองฟูและให้ความอบอุ่น ไม่ทน ความร้อนทนต่อกรดและด่างอ่อนได้ดี ใช้ทำ เสื้อขนสัตว์เทียม ผลิตผ้าที่มี ขนไหมพรม ผ้าห่มถุงเท้า พรมปูพื้น

ผ้าสแปนเด็กซ์ (Spandex)หรือ โลครา (Lycra) ความเหนียวต่ำแต่สามารถยืดหดตัวได้สูง ดูความชื้น ได้ต่ำ ไม่ยับง่าย โค้งงอ ได้ดีความร้อนจะทำให้ความยืดหยุ่น ลดลง ใช้ทำ เสื้อชั้นในสตรียางยืด

ผ้าเรยอน(Rayon) นี้อนุ่ม สวยงาม มีความเงามันคล้ายไหม ดูดซึมน้ำได้ดียับง่ายคลายยับยากรีดเรียบ ทิ้งไว้จะลู่ลง เปื่อยง่ายติดไฟรวดเร็ว การไหม้จะคล้ายผ้าฝ้ายแต่ไหม้ได้เร็วกว่า ใช้ทำ เสื้อผ้าไหมเทียม

ผ้าอะซิเตต (Acetate) นี้อนุ่ม เป็นเงามัน ไม่ยับ ไม่หด ไม่ค่อย ดูดความชื้น ใส่แล้วจะรู้สึกเหนอะหนะ รีดเรียบง่าย ไม่ทนความร้อนสูง ละลาย เมื่อสัมผัสน้ำยาล้างเล็บ ใช้ทำผ้าแพรต่วน

ผ้ามีหลากหลายชนิดให้เลือกใช้งานตามความเหมาะสมผ้าที่นิยมใช้ในการทำงานประดิษฐ์ เช่น

ผ้าดิบ มีการใช้กันมาตั้งแต่ในสมัยโบราณ มีแหล่งกำเนิดมาจากทางตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศอินเดีย เป็นผ้าที่ทอด้วยเส้นใย เส้นด้ายจากธรรมชาติ ที่ยังไม่ผ่าน กระบวนการฟอก มีส่วนผสมของฝ้าย ลินิน เป็นหลัก ปัจจุบันได้มีการพัฒนาให้มีส่วนผสมของ Polyester เข้าไปด้วย สีของผ้าดิบมีทั้งที่เป็นสีขาวและสีครีมธรรมชาติ มีตั้งแต่ การทอ แบบบางไปจนถึงการทอแบบหนา จึงทำให้มีหลายความหนา ให้เลือก

ผ้าดิบบาง สีขาว	ผ้าดิบลายสอง สีธรรมชาติ
ผ้าดิบลายสอง สีขาว	ผ้าดิบหนา สีธรรมชาติ

ที่มา : <http://www.xn-->

คุณสมบัติของผ้าดิบคือ เป็นผ้าที่ดูแลง่าย มีความยืดหยุ่น ระดับหนึ่ง มีความทนทานค่อนข้างสูง แต่เมื่อซักแล้วจะเกิดรอยยับได้ง่าย เป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายเพราะมีราคาถูกและหาซื้อได้ง่าย นำไปใช้งานได้หลากหลายรูปแบบโดยเฉพาะนิยมนำไปทำเป็นกระเป๋าผ้าดิบหรือกระเป๋าลาดโลกร้อนเพื่อเป็นการช่วย ยรณรงค์การกำจัดขยะด้วยการลดการใช้ถุงพลาสติก และด้วยเหตุ ที่มีราคาถูก นักออกแบบแฟชั่น จึงนำผ้าชนิดนี้มาใช้เย็บขึ้นตัวอย่างงานก่อนที่จะเย็บลงบนผ้าจริงเพื่อหาข้อผิดพลาดจากการออกแบบ

นอกจากนี้ในวงการศิลปะยังมีศิลปินบางท่านนำผ้าดิบมาซึงกับเฟรมเพื่อใช้ในการวาดภาพ หรือจะใช้เขียนในงานทำป้ายต่าง ๆ และยังมีมีการนำไปเป็นส่วนประกอบของเครื่องใช้ เช่น รองเท้า ผ้ารองรีด ปลอกหมอนต่างๆ ถุงชงชา ถุงซักผ้า ถุงใส่เหรียญ และเครื่องใช้อื่นๆ อีกด้วย ผ้าดิบจึงเป็นตัวเลือกที่ดี ในการใช้ นำมาทำงานตัดเย็บต่าง ๆ เพราะช่วยเรื่องการลดต้นทุนได้มาก

ผ้าสักหลาด มีลักษณะของการเรียงแผ่นเส้นใยบาง ๆ หลายๆชั้น แล้วกดอัด ให้แน่นเป็นผืนเดียวกันด้วยความร้อน เมื่อตัดด้วยกรรไกรแล้วขอบจะไม่ลุ่ยมีความยืดหยุ่น สามารถรีดให้เรียบด้วยเตารีดทั่วไป สามารถเย็บมือ เย็บจักรเย็บผ้า หรือแม้กระทั่งใช้ เย็บMax หรือ ตัดกาวยได้ สามารถซ้อนกัน เพื่อเพิ่มความหนาได้ตามต้องการ มีสีสันทันให้เลือกมากมาย ผ้าสักหลาด แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. ผ้าสักหลาดหน้าเดียว (ผ้ากำมะหยี่)

เป็นผ้าชนิดเดียวกับที่ใช้ปูโต๊ะสนุกเกอร์

๒. ผ้าสักหลาดสองหน้า ผ้าชนิดนี้ นิยมนำมาใช้ทำงานฝีมือ สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ ผ้าสักหลาดสองหน้าแบบนิ่ม ผลิตจากใยอะคริลิก (Acrylic)

เนื้อผ้ามีลักษณะนิ่ม นุ่มสัมผัส ดังนั้นจึงเหมาะกับการทำตุ๊กตา ของเล่นเด็ก ความหนาของผ้าประเภทนี้ จะหนาประมาณ ๑.๒ – ๑.๔ มม.

ที่มา : <https://cdn.diytomake.com/wp->

ที่มา : http://1.bp.blogspot.com/-TOA-mmKJZ1U/T01BhOivIyl/AAAAAAAAAdc/QvezKYT_bpl/w1200-h630-p-k-no-nu/il_570xN_264073394.jpg

ที่มา : HYPERLINK

๒.๒ ผ้าสักหลาดสองหน้าแบบแข็ง ผลิตจากโพลีเอสเตอร์

(Polyester) เนื้อผ้าจะมีลักษณะแข็งและ เนื้อแน่น จึงเหมาะกับการทำกระเป๋า ของใส่มือถือ ความหนาของผ้า ประเภทนี้ มีทั้ง ๑ มม. ๒ มม. ๓ มม.(แต่ที่เห็นในไทยส่วนใหญ่จะเป็น แบบ ๑ มม.)

ข้อดีของผ้าสักหลาด - ขอบของผ้าไม่หลุดลุ่ย เวลาทำงานฝีมือ จึงไม่จำเป็น ต้องเย็บขอบผ้า ดังนั้น จึงเหมาะกับ มือใหม่หัดเย็บ ด้วยคุณสมบัติของเนื้อผ้า สักหลาด จะมีความสวยงาม น่ารักในตัวอยู่แล้ว ซึ่งเป็นสิ่งที่โดดเด่นต่างจาก ผ้าประเภทอื่น ๆ

ข้อเสียของผ้าสักหลาด - เมื่อถูกเสียดสีมาก ๆ ผ้าจะเป็นขุย ดังนั้นจึงไม่สามารถซักและขยี้แรงๆ ได้ แต่ถ้าเปื้อนเพียงเล็กน้อย สามารถแช่น้ำและขัดเบาๆได้ ไม่ค่อยมีลวดลายให้เลือกมากนัก ผ้าสักหลาดที่ขายในไทย ส่วนใหญ่จะนำเข้า จากไต้หวัน เพราะราคาถูก แต่เนื้อผ้าก็เหมาะสมตามราคา คือเนื้อจะไม่ค่อยแน่น จับแล้วจะสาก ๆ มือ

ที่มา :

<https://i.pinimg.com/474x/16/18/a6/1618a6c24942aa81adfa28195168ce8>

ที่มา : <https://how2assemble.com/diy-กระเป๋าคำเครื่องเขียน/>

แต่ถ้าเป็นผ้าสักหลาดที่นำเข้าจากเกาหลี และญี่ปุ่น เนื้อผ้าจะดีกว่ามากแต่ ราคา ก็สูงกว่าเช่นกัน ดังนั้นเวลาทำงาน ฝีมือ ไม่ว่าจะทำกระเป๋า ตุ๊กตา หรือนำไป ตกแต่ง ก็ควรจะเลือกใช้ให้เหมาะสม เพื่อจะได้ไม่ต้องใช้จ่ายสูง เกินไป

แหล่งอ้างอิง

บ้านจอมยุทธ. เส้นใย. https://www.baanjomjut.com/library_๒/extension-๔/fiber/index.html.

เรื่องวิทย์ วิทย์ ของ “พอลิเมออร์”. เส้นใย. <https://sites.google.com/site/dekhyinghawhed/senyi>.

CRAFT ‘N’ ROLL. Textile ๑๐๑ -เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับผ้า ผ้าคืออะไร.

<https://craftnroll.net/craft->

[๑๐๑/textile-๑๐๑-material/](https://craftnroll.net/craft-101/textile-101-material/)

MONETA. ความหมายของเส้นใย. <http://www.monetatrading.com/%E0%B๙%๘๐%E๐%B๘%AA%E๐%B๙%๘๙%E๐%B๘%๙๙%E๐%B๙%๘๓%E๐%B๘%A๒%E๐%B๙%๘๐%E๐%B๘%AA%E๐%B๘%B๓%E๐%B๙%๘๙%E๐%B๘%AD.htm>.

_____. ชนิดและคุณสมบัติของผ้า. <http://www.hartotop.com/index.php?lay= show& ac= article&Id =๕๓๘๘๕๓๒๘๔>.

_____. ผ้า. <https://th.wikipedia.org/wiki/%E๐%B๘%๙C%E๐%B๙%๘๙%E๐%B๘%B๒>.

บันทึกท้ายคาบ/สิ่งที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๑ เรื่อง ความรู้เรื่องผ้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง มหัตศรรย์งานผ้า ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ผ้าน่ารู้
รายวิชา การงานอาชีพ ๓ รหัสวิชา ง๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ผ้า

ผ้า คือ สิ่งที่ได้จากการนำวัสดุธรรมชาติหรือวัสดุที่สังเคราะห์ขึ้นมาสานหรือทอจนเป็นเนื้อเดียวกัน เช่น ฝ้าย ไผ่ไหม ไนลอน เป็นต้น ประโยชน์ของผ้าคือการนำมาตัดเย็บเป็นเครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ประเภทผ้าต่าง ๆ และในด้านอื่น ๆ เช่น การตกแต่งสถานที่ เป็นต้น วัสดุหลักที่ใช้ในการผลิตผ้า ได้แก่ วัสดุจากสัตว์ วัสดุจากพืช และจากการสังเคราะห์เคมี

ผ้านั้นมีมานานแล้วตั้งแต่ก่อนคริสต์ศักราช โดยจากการสำรวจพบผ้าลินินในถ้ำที่จอร์เจียเมื่อกว่า ๓๔,๐๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช ซึ่งนับเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผ้าที่สำคัญ

สำหรับปัจจุบันนี้คุณภาพ และขนาดของผ้าจะถูกกำหนดโดยโรงงาน แต่เทคนิคการถักทอ และลวดลายบนผ้านั้นได้รับการสืบสานจากวัฒนธรรมโบราณ และการออกแบบสมัยใหม่ จนกลายเป็นวัฒนธรรมร่วมสมัย ผ้าแบ่งตามชนิดของเส้นใยที่นำมาทอเป็นผืนผ้าได้ ๒ ประเภทดังนี้

ผ้าจากเส้นใยธรรมชาติ

เส้นผ้าจากเส้นใยธรรมชาติเป็นเส้นใยที่มีอยู่ในธรรมชาติเช่น

ผ้าฝ้ายผลิตจากปุยฝ้าย ซึ่งเป็นส่วนที่ห่อหุ้มเมล็ดฝ้าย

ผ้าลินินผลิตจากลำต้นแฟลกซ์ ผ้าไหมผลิตจากรังไหม

ผ้าขนสัตว์ผลิตจาก ขนแกะ อูฐ กระต่าย โดยผ้า แต่ละชนิด

มีคุณสมบัติและการนำไปใช้หลากหลายเช่น

ที่มา :

ผ้าฝ้าย(Cotton) เงามันน้อย ยืดหยุ่นต่ำ อาจหดหลังซัก เหนียวปานกลาง เมื่อเปียกจะเหนียว เพิ่มขึ้น ดูดความชื้นระบายความร้อน ได้ดีไม่มีปัญหาไฟฟ้าสถิต ไม่เป็นขุย ทนความร้อนสูงได้ดีทนทานต่อการขัดถู และทนต่อต่าง ไม่ทนต่อกรด ยับง่าย ติดไฟเร็ว ตัดเย็บเสื้อผ้าสวมใส่ในฤดูร้อน ทำผ้าเช็ดตัวผ้าเช็ดมือผ้าปูที่นอน

ที่มา :

ที่มา :

<https://sites.google.com/site/imfewpatarasuda/swn->

ปลอกหมอน เสื้อผ้าเด็กอ่อน ผ้าอ้อม ผ้าฝ้ายยังสามารถแบ่งออกเป็นหลายชนิดให้สามารถเลือกใช้งานเช่น ผ้าดิบ ผ้าสาธู ผ้ามีสลินเป็นต้น

ที่มา :

<https://www.bloggang.com/m/viewdiary.php?id=feonalita&month=09->

ในโอกาสสำคัญ หรือตัดเป็น เครื่องแต่งกายประจำชาติ ผ้าพันคอผ้าเช็ดหน้า ริบบิ้น

ผ้าลินิน(Linen) เจามันสวยงามดูดซับความชื้นได้ดีกว่า ผ้าฝ้าย
แห้งเร็ว ทนความร้อน และ แสงแดดได้ดีด้านทานราและแบคทีเรีย
ได้ดีกว่าผ้าฝ้าย ไม่มีปัญหาไฟฟ้าสถิต
แต่ไม่ทนทานต่อการขัดถูเนื้อผ้าแข็ง ไม่ทิ้งตัว ยืดหยุ่นต่ำ ยับง่าย
ไม่ทนต่อ สารฟอกขาว ตัดเย็บเสื้อผ้าสวมใส่ในฤดูร้อน
ทำผ้าลูกไม้ผ้าเช็ดหน้าผ้าปูโต๊ะ ผ้าเช็ดปาก

ที่มา :

<https://5.imimg.com/data5/AL/LI/GLAD>

ที่มา : <http://th.chinacardingmachinery.com/news/steps-of-wool->

ผ้าขนสัตว์(Wool) อยู่ตัวดีเมื่อแห้ง เมื่อชื้นจะทิ้งตัวและยืดหยุ่นดีดูดความชื้นได้ดีให้ความอบอุ่น ไม่มีปัญหา ไฟฟ้าสถิตเมื่อติดไฟ จะค่อย ๆ ดับได้เอง ทนทานต่อกรดต่างๆ ได้ดีแต่ไม่เจามัน จะสูญเสียความเหนียวเมื่อเปียกน้ำและไม่ทนต่อต่าง ตัดเย็บสูท เสื้อกันหนาว ผ้าห่ม

ผ้าจากเส้นใยสังเคราะห์
เสื้อผ้าจากเส้นใยสังเคราะห์เป็นเส้นใยที่มนุษย์สังเคราะห์ขึ้นจากสารเคมีแล้วผลิตเป็น
ผืนผ้าเสื้อผ้าใยสังเคราะห์ดู แลรักษาง่าย เพราะไม่ยับ ยืดหยุ่น และคืนตัวได้ดี
แต่ไม่ค่อยดูดซึมน้ำและ ไม่ระบายความร้อนจึงเหมาะที่จะสวมใส่ในห้องปรับอากาศ
ผ้าใยสังเคราะห์แต่ละชนิดมีคุณสมบัติและการนำไปใช้หลากหลายเช่น

ผ้าไนลอน(Nylon) มีความเหนียว แข็งแรงทนทานมาก ยืดหยุ่นง่ายเมื่อถูกไฟจะละลายไม่ไหม้ เมื่อนำออกไฟจะดับ ถ้าเป็นก้อนแข็ง บีบไม่แตก ใช้ทำถุงน่องสตรีและเสื้อผ้าต่าง ๆ

ผ้าโพลีเอสเตอร์ (Polyester) เส้นใยนุ่ม ดูดความชื้นได้น้อยน้ำหนักเบา ไม่ยับง่าย ไม่หดตัว รีดจับจีบ ถาวรได้ไม่ย้วย แห้งไว ซักง่าย ดูแลง่าย เมื่อเผาจะกลายเป็นยางสีดำ บางส่วนจะ กรอบ ใช้เลียนแบบและผสมกับ เส้นใยอื่นได้ตินิยมใช้ในวงการ อุตสาหกรรมเสื้อผ้า

ผ้าอคริลิก (Acrylic) มีความเหนียวปานกลางดูดซับความชื้น ได้ต่ำ คั้นตัวได้ดีไม่ยับง่าย มีความพองฟู และให้ความอบอุ่น ไม่ทนความร้อนทนต่อกรดและด่างอ่อนได้ดี ใช้ทำ เสื้อขนสัตว์เทียม ผลิตภัณฑ์ ที่มีขนไหมพรม ผ้าห่มถุงเท้า พรหมปูพื้น

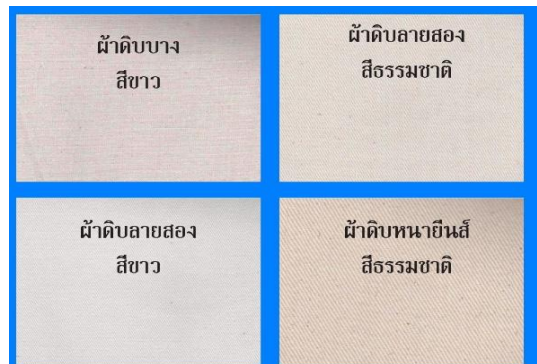
ผ้าสแปนเด็กซ์ (Spandex) หรือ โลครา (Lycra) ความเหนียวต่ำแต่สามารถยืดหดตัวได้สูง ดูดความชื้น ได้ต่ำ ไม่ยับง่าย โค้งงอ ได้ดีความร้อนจะทำให้ความยืดหยุ่น ลดลง ใช้ทำ เสื้อชั้นในสตรียางยืด

ผ้าเรยอน(Rayon) นุ่ม สวยงาม มีความเงามันคล้ายไหม ดูดซึมน้ำได้ดียับง่าย คลายยับยาก รีดเรียบ ทิ้งไว้จะลู่ลง เปื่อยง่ายติดไฟรวดเร็ว การไหม้จะคล้ายผ้าฝ้ายแต่ไหม้ได้เร็วกว่า ใช้ทำ เสื้อผ้าไหมเทียม

ผ้าอะซิเตต (Acetate) นุ่ม เป็นเงามัน ไม่ยับ ไม่หด ไม่ค่อย ดูดความชื้น ใส่แล้วจะรู้สึกเหนอะหนะ รีดเรียบง่าย ไม่ทนความร้อนสูง ละลาย เมื่อสัมผัสน้ำยาล้างเล็บ ใช้ทำผ้าแพรต่วน

ผ้ามีหลากหลายชนิดให้เลือกใช้งานตามความเหมาะสมผ้าที่นิยมใช้ในการทำงานประดิษฐ์ เช่น

ผ้าดิบ มีการใช้กันมาตั้งแต่ในสมัยโบราณ มีแหล่งกำเนิดมาจากทางตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศอินเดีย เป็นผ้าที่ทอด้วยเส้นใย เส้นด้ายจากธรรมชาติ ที่ยังไม่ผ่าน กระบวนการฟอก มีส่วนผสมของฝ้าย ลินิน เป็นหลัก ปัจจุบันได้มีการพัฒนาให้มีส่วนผสมของ Polyester เข้าไปด้วย สีของผ้าดิบมีทั้งที่เป็นสีขาวและสีครีมธรรมชาติ มีตั้งแต่ การทอ แบบบางไปจนถึงการทอแบบหนา จึงทำให้มีหลายความหนา ให้เลือก

ที่มา : <http://www.xn-->

คุณสมบัติของผ้าดิบคือ เป็นผ้าที่ดูแลง่าย มีความยืดหยุ่น ระดับหนึ่ง มีความทนทานค่อนข้างสูง แต่เมื่อซักแล้วจะเกิดรอยยับได้ง่าย เป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายเพราะมีราคาถูกและหาซื้อได้ง่าย นำไปใช้งานได้หลากหลายรูปแบบโดยเฉพาะนิยมนำไปทำเป็นกระเป๋าผ้าดิบหรือกระเป๋าลาดโลกร้อนเพื่อเป็นการช่วย ยรณรงค์การกำจัดขยะด้วยการลดการใช้ถุงพลาสติก และด้วยเหตุ ที่มีราคาถูก นักออกแบบแฟชั่น จึงนำผ้าชนิดนี้มาใช้เย็บขึ้นตัวอย่างงานก่อนที่จะเย็บลงบนผ้าจริงเพื่อหาข้อผิดพลาดจากการออกแบบ

นอกจากนี้ในวงการศิลปะยังมีศิลปินบางท่านนำผ้าดิบมาซึงกับเฟรมเพื่อใช้ในการวาดภาพ หรือจะใช้เขียนในงานทำป้ายต่าง ๆ และยังมีก็นำไปเป็นส่วนประกอบของเครื่องใช้ เช่น รองเท้า ผ้ารองรีด ปลอกหมอนต่างๆ ถุงชงชา ถุงซักผ้า ถุงใส่เหรียญ และเครื่องใช้อื่นๆ อีกด้วย ผ้าดิบจึงเป็นตัวเลือกที่ดี ในการใช้นำมาทำงานตัดเย็บต่าง ๆ เพราะช่วยเรื่องการผลิตต้นทุนได้มาก

ผ้าสักหลาด มีลักษณะของการเรียงแผ่นเส้นใยบาง ๆ หลายๆชั้น แล้วกดอัด ให้แน่นเป็นผืนเดียวกันด้วยความร้อน เมื่อตัดด้วยกรรไกรแล้วขอบจะไม่ลุ่ยมีความยืดหยุ่น สามารถรีดให้เรียบด้วยเตารีดทั่วไป สามารถเย็บมือ เย็บจักรเย็บผ้า หรือแม้กระทั่งใช้ เย็บMax หรือ ตัดกาวยได้ สามารถซ้อนกัน เพื่อเพิ่มความหนาได้ตามต้องการ มีสีสันให้เลือกมากมาย ผ้าสักหลาด แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. ผ้าสักหลาดหน้าเดียว (ผ้ากำมะหยี่)

เป็นผ้าชนิดเดียวกับที่ใช้ปูโต๊ะสนุกเกอร์

๒. ผ้าสักหลาดสองหน้า ผ้าชนิดนี้ นิยมนำมาใช้ทำงานฝีมือ สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ ผ้าสักหลาดสองหน้าแบบนิ่ม ผลิตจากใยอะคริลิก (Acrylic)

เนื้อผ้ามีลักษณะนิ่ม นุ่มสัมผัส ดังนั้นจึงเหมาะกับการทำตุ๊กตา ของเล่นเด็ก ความหนาของผ้าประเภทนี้ จะหนาประมาณ ๑.๒ – ๑.๔ มม.

ที่มา : http://1.bp.blogspot.com/-TOA-mmKjZ1U/T01BhOivIyI/AAAAAAAAAdc/QvezKYT_bpl/w1200-h630-p-k-no-nu/il_570xN.264023394.jpg

ที่มา : HYPERLINK

ที่มา : <https://cdn.diytomake.com/wp->

๒.๒ ผ้าสักหลาดสองหน้าแบบแข็ง ผลิตจากใยโพลีเอสเตอร์

(Polyester) เนื้อผ้าจะมีลักษณะแข็งและ เนื้อแน่น จึงเหมาะกับการทำกระเป๋า ซองใส่มือถือ ความหนาของผ้า ประเภทนี้ มีทั้ง ๑ มม. ๒ มม. ๓ มม.(แต่ที่เห็นในไทยส่วนใหญ่จะเป็น แบบ ๑ มม.)

ข้อดีของผ้าสักหลาด - ขอบของผ้าไม่หลุดลุ่ย เวลาทำงานฝีมือ จึงไม่จำเป็นต้องเย็บขอบผ้า ดังนั้น จึงเหมาะกับ มือใหม่หัดเย็บ ด้วยคุณสมบัติ ของเนื้อผ้าสักหลาด จะมีความสวยงาม น่ารักในตัวอยู่แล้ว ซึ่งเป็นสิ่งที่โดดเด่น ต่างจากผ้าประเภทอื่น ๆ

ข้อเสียของผ้าสักหลาด - เมื่อถูกเสียดสีมาก ๆ ผ้าจะเป็นขุย ดังนั้นจึงไม่สามารถซักและขยี้แรงๆ ได้ แต่ถ้าเปื้อนเพียงเล็กน้อย สามารถแช่น้ำและขัดเบา ๆ ได้ ไม่ค่อยมีลวดลายให้เลือกมากนัก ผ้าสักหลาดที่ขายในไทย ส่วนใหญ่จะนำเข้าจากไต้หวัน เพราะราคาถูก แต่เนื้อผ้าก็เหมาะสมตามราคา คือเนื้อจะไม่ค่อยแน่น จับแล้วจะสาก ๆ มือ

ที่มา :

<https://i.pinimg.com/474x/16/18/a6/1618a6c24942aa81adfa28195168ce>

ที่มา : <https://how2assemble.com/diy-กระเป๋าคำเครื่องเขียน/>

แต่ถ้าเป็นผ้าสักหลาดที่นำเข้าจากเกาหลี และญี่ปุ่น เนื้อผ้าจะดีว่ามากแต่ ราคา ก็สูงกว่าเช่นกัน ดังนั้นเวลาทำงาน ฝีมือ ไม่ว่าจะทำกระเป๋า ตุ๊กตา หรือนำไป ตกแต่ง ก็ควรจะเลือกใช้ให้เหมาะสม เพื่อจะได้ไม่ต้องใช้จ่ายสูง เกินไป

แหล่งอ้างอิง

บ้านจอมยุทธ. เส้นใย. https://www.baanjomyut.com/library_๒/extension-๔/fiber/index.html.

เรื่องวิทย์ วิทย์ ของ “พอลิเมอร์”. เส้นใย. <https://sites.google.com/site/dekhyinghawhed/senyi>.

CRAFT ‘N’ ROLL. Textile ๑๐๑ -เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับผ้า ผ้าคืออะไร.

<https://craftnroll.net/craft->

[๑๐๑/textile-๑๐๑-material/](https://craftnroll.net/craft-101/textile-101-material/)

MONETA. ความหมายของเส้นใย. <http://www.monetatrading.com/%E0%B๙%๘๐%E๐%B๘%AA%E๐%B๙%๘๙%E๐%B๘%๙๙%E๐%B๙%๘๓%E๐%B๘%A๒%E๐%B๙%๘๐%E๐%B๘%AA%E๐%B๘%B๓%E๐%B๙%๘๙%E๐%B๘%AD.htm>.

_____. ชนิดและคุณสมบัติของผ้า. <http://www.hartotop.com/index.php?lay= show& ac= article&Id>

=๕๓๘๘๕๓๒๘๔.

____. ฝ่า. <https://th.wikipedia.org/wiki/%E๐%B๘%๙C%E๐%B๙%๘๙%E๐%B๘%B๒>.

บันทึกท้ายคาบ/สิ่งที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง มหัตถกรรมงานผ้า ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ งานผ้า
รายวิชา การงานอาชีพ ๓ รหัสวิชา ง๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า

สายวัดตัว

สายวัดตัว ทำจากผ้าอาบน้ำยาเคมีเพื่อกันยืด มีหน่วยวัดความยาว ๒ ด้าน คือ ด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นนิ้ว ยาว ๖๐ นิ้ว และอีกด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นเซนติเมตร ยาว ๑๕๐ เซนติเมตร ส่วนปลายทั้งสองข้างหุ้มด้วยโลหะ สายวัดตัวใช้สำหรับวัดตัวเพื่อให้ทราบขนาดและสัดส่วนของบุคคล ขนาดที่ได้จะนำไปสร้างแบบเสื้อผ้า

ไม้บรรทัด

ไม้บรรทัด มีหลายขนาด มีทั้งไม้บรรทัดสั้นและไม้บรรทัดยาว มีหน่วยวัดความยาว ๒ ด้าน คือ ด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นนิ้ว และอีกด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นเซนติเมตร ไม้บรรทัดผลิตจากวัสดุประเภทต่าง ๆ เช่น พลาสติก ไม้ หรือเหล็ก เป็นต้น โดยทั่วไปไม้บรรทัดที่นำมาใช้ในงานผ้า ถ้าเป็นไม้บรรทัดสั้นจะมีความยาวอย่างต่ำ ๑๒ นิ้ว หรือ ๓๐ เซนติเมตร และนิยมใช้ไม้บรรทัดที่ทำด้วยพลาสติกใสเพราะสามารถดัดให้โค้งงอได้ ไม้บรรทัดบางตัวจะมีรูที่ปลาย เพื่อให้นำไปแขวนเก็บได้

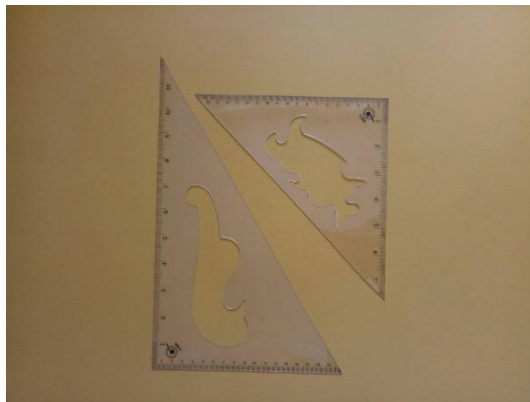
ไม้บรรทัดใช้สำหรับวัดความยาวและขีดเส้น ใช้เมื่อต้องการสร้างแบบเสื้อผ้า

ไม้ฉาก

ไม้ฉาก ผลิตจากวัสดุประเภทต่าง ๆ เช่น พลาสติก เหล็ก หรือ ไม้ เป็นต้น ไม้ฉากมีหน่วยวัดความยาว ๒ ด้าน คือ ด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นนิ้ว และอีกด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นเซนติเมตร ไม้ฉากที่ทำด้วยพลาสติกใส จะมีความยาว ๘ นิ้วขึ้นไป ไม้ฉาก ๑ ชุด จะประกอบด้วยฉากสามเหลี่ยม ๒ อัน คือ มุม ๔๕ องศา กับ ๖๐ องศา

ไม้ฉาก จะนำมาใช้ทำมุมฉากหรือขีดเกรนผ้าลงบนแบบตัด

ไม้โค้งสะโพก

ไม้โค้งสะโพก มีทั้งชนิดที่ทำด้วยไม้พลาสติก และไม้ มีหน่วยความยาวเป็นนิ้วและเซนติเมตร ไม้โค้งสะโพกบางตัวจะมีรูที่ปลาย เพื่อให้นำไปแขวนเก็บได้

ไม้โค้งสะโพก ใช้สร้างแบบที่ต้องการส่วนโค้ง เช่น สะโพก ตะเข็บข้างของเสื้อ และตะเข็บใต้ขากางเกง

กรรไกร

กรรไกร มี ๒ ชนิด คือ กรรไกรตัดกระดาษและกรรไกรตัดผ้า ควรเลือกกรรไกรที่มีความยาวไม่ต่ำกว่า ๘ นิ้ว จับถนัดมือ มีความคมตั้งแต่โคนถึงปลายกรรไกร

กรรไกร ใช้สำหรับตัดผ้า หรือตัดกระดาษ ให้เป็นรูปทรงที่ต้องการ

การเลือกใช้กรรไกร ควรเลือกใช้ให้เหมาะกับงาน กรรไกรตัดกระดาษ และกรรไกรตัดผ้า ต้องแยกกันใช้ โดยเด็ดขาด เพราะกรรไกรตัดผ้าหากนำไปตัดกระดาษ หรือสิ่งอื่นที่ไม่ใช่ผ้าจะทำให้กรรไกรทื่อ เมื่อนำไปตัดผ้าจะตัดผ้าไม่ขาด

การเก็บรักษา ควรเก็บกรรไกรในกล่องใส่เครื่องมือตัดเย็บ ระวังอย่าให้กรรไกรตกหรือหล่นเพราะจะทำให้ความคมของกรรไกรเสีย ประสิทธิภาพการใช้งานจะลดลง ตัดผ้าไม่ขาด

ที่เลาะผ้า

ที่เลาะผ้า มีด้ามจับเป็นไม้หรือพลาสติก ตรงปลายที่เลาะทำด้วยโลหะเคลือบไม้เป็นสนิม มีปลอกสวมเพื่อป้องกันอันตรายจากปลายแหลม

ที่เลาะผ้า ใช้เลาะรอยเย็บผ้าที่ไม่ต้องการ หรือเมื่อมีการแก้ไขตะเข็บ หรือใช้เลาะด้ายเนา

ลูกกลิ้ง

ลูกกลิ้ง ปลายมีลักษณะแหลมคมสม่ำเสมอ ทำด้วยเหล็กไม่เป็นสนิม ส่วนที่เป็นด้ามทำด้วยไม้หรือพลาสติก รอยต่อระหว่างตัวลูกกลิ้งกับด้ามจับต้องมีความแข็งแรงทนทาน

ลูกกลิ้ง ใช้กลิ้งทับเส้นแบบเพื่อให้เห็นรอยหรือใช้กดรอยลงบนกระดาษครอยหรือผ้าเพื่อให้เกิดเครื่องหมายหรือเป็นแนวในการเย็บ

ดินสอ

ดินสอ มีทั้งชนิดดินสอดำและดินสอสี ควรเลือกแกนที่ไม่แข็งหรืออ่อนมากเกินไป
ดินสอ ใช้ขีดเส้นหรือทำเครื่องหมายบนกระดาษสร้างแบบ

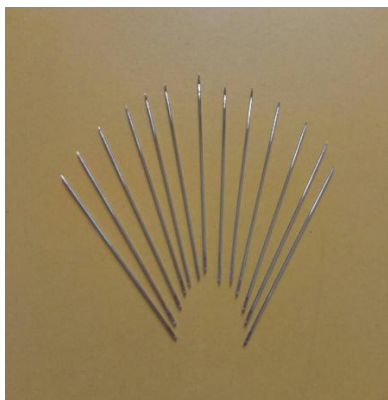
ยางลบ

ยางลบ มีหลายประเภท ควรเลือกใช้ยางลบที่ใช้ลบดินสอและมีลักษณะอ่อน ง่าย
ยางลบ ใช้ลบเส้นดินสอดำหรือดินสอสี ที่ไม่ใช่ออก หรือใช้เพื่อปรับเส้นที่ขีดให้ได้แบบที่ต้องการ

เข็มมือ

เข็มมือ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทตามลักษณะการใช้งาน คือ เข็มเนา และเข็มสอย เข็มมือมีหลายขนาด
ควรเลือกให้เหมาะสมกับการใช้งาน ขนาดเล็กสุดเบอร์ ๑๐, ๑๑ ขนาดกลางเบอร์ ๙ และขนาดใหญ่เบอร์ ๘
เข็มมือ ใช้สำหรับเนาหรือสอยผ้า การเลือกใช้เข็มมือ ขึ้นอยู่กับลักษณะงานที่จะทำ

เข็มจักร

เข็มจักร มีหลายขนาด เลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อผ้าและเส้นด้าย เข็มจักรขนาดเล็กที่สุด เบอร์ ๙, ๑๑ ขนาดกลางเบอร์ ๑๓, ๑๔ และขนาดใหญ่เบอร์ ๑๖, ๑๘ ทั้งนี้ เข็มจักรเบอร์ ๕, ๑๑ ใช้เย็บผ้าเนื้อบาง เบอร์ ๑๓, ๑๔ ใช้เย็บผ้าเนื้อไม่หนามากเกินไป ส่วนเบอร์ ๑๖, ๑๘ ใช้เย็บผ้าที่มีเนื้อหนา

เข็มจักร ควรเลือกใช้ขนาดของเข็มจักรให้เหมาะกับงานที่จะทำ

กระดาษครออย

กระดาษครออย มีหลายสี ควรเลือกใช้กระดาษครออยสีที่ใกล้เคียงกับผ้า หรือสีอ่อนกว่าผ้า
กระดาษครออย ใช้ลอกแบบลงบนผ้าและใช้ร่วมกับลูกกลิ้ง

ชอล์กเขียนผ้า, ดินสอเขียนผ้า, ปากกาเขียนผ้า

ชอล์กเขียนผ้า, ดินสอเขียนผ้า, ปากกาเขียนผ้า ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสีของผ้าที่จะตัด ลักษณะการใช้งาน
งาน ชอล์กเขียนผ้า, ดินสอเขียนผ้า, ปากกาเขียนผ้า จะแตกต่างกันออกไป

ชอล์กเขียนผ้า ก่อนใช้ควรเหลาให้สันของชอล์กบาง เพื่อความแม่นยำในการเขียนหรือทำเครื่องหมาย

ดินสอเขียนผ้า ก่อนใช้ควรดิ่งกระดาษที่พื้นด้ามออกเพื่อให้เห็นไส้ดินสอที่อยู่ด้านใน เหลาให้สันของไส้
ดินสอบาง เพื่อความแม่นยำในการเขียนหรือทำเครื่องหมาย

ปากกาเขียนผ้า ใช้งานสะดวกแต่มีราคาสูงกว่า ซอล์กและดินสอเขียนผ้า ปากกาเขียนผ้า มี ๒ แบบ คือ ๑) หมึกบนผ้าจะค่อย ๆ จางหายไปเอง และ ๒) หมึกจะหายไปเมื่อนำผ้าไปซัก
ซอล์กเขียนผ้า,ดินสอเขียนผ้า,ปากกาเขียนผ้า ใช้เขียนหรือทำเครื่องหมายบนผ้า

เข็มหมุด

เข็มหมุด มี ๒ ประเภท คือ เข็มหมุดแบบกลมและเข็มหมุดแบบแบน เข็มหมุดมีหลายขนาด ควรเลือกใช้ให้เหมาะกับเนื้อผ้าแต่ละชนิด เลือกเข็มหมุดที่ปลายแหลมคมไม่เป็นสนิม หัวหุ้มด้วยพลาสติก การใช้งานทั่วไปจะนิยมใช้เข็มหมุดแบบกลม ส่วนเข็มหมุดแบบแบนจะนิยมนำไปใช้กับจักรเย็บผ้า เพราะสามารถเย็บทับลงไปได้ โดยไม่ต้องดึงเข็มหมุดออก

เข็มหมุด ใช้กลัดผ้าให้ติดกันเพื่อความสะดวกในการเนาหรือสอย

ด้ายเย็บผ้า

ด้ายเย็บผ้า มีหลายชนิด หลายสี และหลายขนาด ควรเลือกใช้ให้เหมาะกับผ้า เข็ม และงานที่ทำ
ด้ายเย็บผ้า ที่ใช้เย็บผ้าทั่ว ๆ ไป จะใช้ด้ายเย็บผ้า เบอร์ ๖๐

หมอนเข็ม

หมอนเข็ม ทำจากผ้ามีรูปทรงและลวดลายสวยงาม ส่วนไส้ในใช้ฝม ขนสัตว์ หรือกากกาแฟ ผสมเศษเทียนไขเพื่อป้องกันไม่ให้เข็มเป็นสนิม

หมอนเข็ม ใช้ปักและเก็บเข็มชนิดต่าง ๆ เช่น เข็มหมุด เข็มสอยและเข็มอื่น ๆ ไม่ให้เกิดสนิม

ปลอกนิ้ว

ปลอกนิ้ว ทำจากวัสดุหลายชนิด เช่น เหล็ก พลาสติก หนังและยาง

ปลอกนิ้ว ใช้สวมนิ้วเพื่อรองนิ้วขณะเย็บด้วยมือ ป้องกันไม่ให้เข็มตำมือและช่วยดันกันเข็ม

เตารีด

เตารีด มีทั้งชนิดเตารีดถ่านและเตารีดไฟฟ้า เตารีดไฟฟ้ามี ๒ ชนิดคือ ชนิดธรรมดา และชนิดไอน้ำ มีหลายขนาด

เตารีด ใช้รีดผ้าให้เรียบร่อยก่อนตัดและรีดตะเข็บเย็บทุก ๆ ตะเข็บ เพื่อให้ได้รูปทรงที่สวยงาม ในขณะที่รีดควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อผ้าว่าต้องการแรงกด น้ำหนักเตา และความร้อนมากน้อยเพียงใด

ที่รองรีด

ที่รองรีด มีทั้งโต๊ะรีดผ้าสำเร็จแบบยืนรีดและนั่งรีด และแบบใช้ผ้าหนาๆ วางบนโต๊ะสำหรับรองรีด

ที่รองรีด ใช้รองรีดเนื้อผ้า ขณะรีดไม่ควรวางเตารีดไว้บนผ้ารองรีดนาน ๆ เพราะจะทำให้ผ้ารองรีดไหม้

หมอนรองรีด

หมอนรองรีด มีหลายแบบ เช่น แบบรี แบบยาว และแบบกลม มีไว้สำหรับรองรีดบางส่วนของเสื้อหรือตะเข็บที่มีส่วนเว้าโค้ง

หมอนรองรีด ใช้สำหรับรองรีดส่วนเว้าโค้ง จะทำให้ส่วนเว้าโค้งได้รูปร่างและรูปทรงสวยงาม

แหล่งอ้างอิง

คู่มือครูและแผนการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความร่วมมือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง มหัตศรรย์งานผ้า ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ งานผ้า
รายวิชา การงานอาชีพ ๓ รหัสวิชา ง๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า

สายวัดตัว

สายวัดตัว ทำจากผ้าอาบน้ำยาเคมีเพื่อกันยีส มีหน่วยวัดความยาว ๒ ด้าน คือ ด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นนิ้ว ยาว ๖๐ นิ้ว และอีกด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นเซนติเมตร ยาว ๑๕๐ เซนติเมตร ส่วนปลายทั้งสองข้างหุ้มด้วยโลหะ สายวัดตัวใช้สำหรับวัดตัวเพื่อให้ทราบขนาดและสัดส่วนของบุคคล ขนาดที่ได้จะนำไปสร้างแบบเสื้อผ้า

ไม้บรรทัด

ไม้บรรทัด มีหลายขนาด มีทั้งไม้บรรทัดสั้นและไม้บรรทัดยาว มีหน่วยวัดความยาว ๒ ด้าน คือ ด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นนิ้ว และอีกด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นเซนติเมตร ไม้บรรทัดผลิตจากวัสดุประเภทต่าง ๆ เช่น พลาสติก ไม้ หรือเหล็ก เป็นต้น โดยทั่วไปไม้บรรทัดที่นำมาใช้ในงานผ้า ถ้าเป็นไม้บรรทัดสั้นจะมีความยาวอย่างต่ำ ๑๒ นิ้ว หรือ ๓๐ เซนติเมตร และนิยมใช้ไม้บรรทัดที่ทำด้วยพลาสติกใสเพราะสามารถดัดให้โค้งงอได้ ไม้บรรทัดบางตัวจะมีรูที่ปลาย เพื่อให้นำไปแขวนเก็บได้

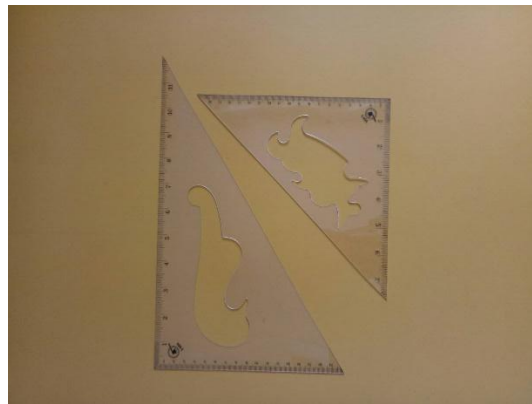
ไม้บรรทัดใช้สำหรับวัดความยาวและขีดเส้น ใช้เมื่อต้องการสร้างแบบเสื้อผ้า

ไม้ฉาก

ไม้ฉาก ผลิตจากวัสดุประเภทต่าง ๆ เช่น พลาสติก เหล็ก หรือ ไม้ เป็นต้น ไม้ฉากมีหน่วยวัดความยาว ๒ ด้าน คือ ด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นนิ้ว และอีกด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นเซนติเมตร ไม้ฉากที่ทำด้วยพลาสติกใส จะมีความยาว ๘ นิ้วขึ้นไป ไม้ฉาก ๑ ชุด จะประกอบด้วยฉากสามเหลี่ยม ๒ อัน คือ มุม ๔๕ องศา กับ ๖๐ องศา

ไม้ฉาก จะนำมาใช้ทำมุมฉากหรือขีดเกรนผ้าลงบนแบบตัด

ไม้โค้งสะโพก

ไม้โค้งสะโพก มีทั้งชนิดที่ทำด้วยไม้พลาสติก และไม้ มีหน่วยความยาวเป็นนิ้วและเซนติเมตร ไม้โค้งสะโพกบางตัวจะมีรูที่ปลาย เพื่อให้นำไปแขวนเก็บได้

ไม้โค้งสะโพก ใช้สร้างแบบที่ต้องการส่วนโค้ง เช่น สะโพก ตะเข็บข้างของเสื้อ และตะเข็บใต้ขากางเกง

กรรไกร

กรรไกร มี ๒ ชนิด คือ กรรไกรตัดกระดาษและกรรไกรตัดผ้า ควรเลือกกรรไกรที่มีความยาวไม่ต่ำกว่า ๘ นิ้ว จับถนัดมือ มีความคมตั้งแต่โคนถึงปลายกรรไกร

กรรไกร ใช้สำหรับตัดผ้า หรือตัดกระดาษ ให้เป็นรูปทรงที่ต้องการ

การเลือกใช้กรรไกร ควรเลือกใช้ให้เหมาะกับงาน กรรไกรตัดกระดาษ และกรรไกรตัดผ้า ต้องแยกกันใช้ โดยเด็ดขาด เพราะกรรไกรตัดผ้าหากนำไปตัดกระดาษ หรือสิ่งอื่นที่ไม่ใช่ผ้าจะทำให้กรรไกรทื่อ เมื่อนำไปตัดผ้าจะตัดผ้าไม่ขาด

การเก็บรักษา ควรเก็บกรรไกรในกล่องใส่เครื่องมือตัดเย็บ ระวังอย่าให้กรรไกรตกหรือหล่นเพราะจะทำให้ความคมของกรรไกรเสีย ประสิทธิภาพการใช้งานจะลดลง ตัดผ้าไม่ขาด

ที่เลาะผ้า

ที่เลาะผ้า มีด้ามจับเป็นไม้หรือพลาสติก ตรงปลายที่เลาะทำด้วยโลหะเคลือบไม้เป็นสนิม มีปลอกสวมเพื่อป้องกันอันตรายจากปลายแหลม

ที่เลาะผ้า ใช้เลาะรอยเย็บผ้าที่ไม่ต้องการ หรือเมื่อมีการแก้ไขตะเข็บ หรือใช้เลาะด้ายเนา

ลูกกลิ้ง

ลูกกลิ้ง ปลายมีลักษณะแหลมคมสม่ำเสมอ ทำด้วยเหล็กไม่เป็นสนิม ส่วนที่เป็นด้ามทำด้วยไม้หรือพลาสติก รอยต่อระหว่างตัวลูกกลิ้งกับด้ามจับต้องมีความแข็งแรงทนทาน

ลูกกลิ้ง ใช้กลิ้งทับเส้นแบบเพื่อให้เห็นรอยหรือใช้กดรอยลงบนกระดาษครอยหรือผ้าเพื่อให้เกิดเครื่องหมายหรือเป็นแนวในการเย็บ

ดินสอ

ดินสอ มีทั้งชนิดดินสอดำและดินสอสี ควรเลือกแกนที่ไม่แข็งหรืออ่อนมากเกินไป

ดินสอ ใช้ขีดเส้นหรือทำเครื่องหมายบนกระดาษสร้างแบบ

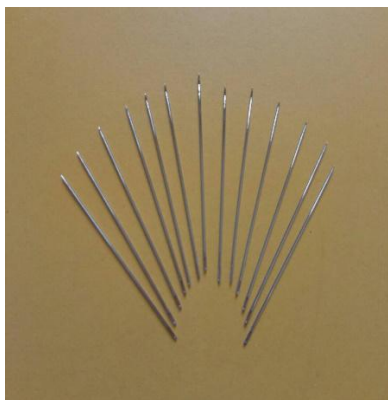
ยางลบ

ยางลบ มีหลายประเภท ควรเลือกใช้ยางลบที่ใช้ลบดินสอและมีลักษณะอ่อน ง่าย
ยางลบ ใช้ลบเส้นดินสอดำหรือดินสอสี ที่ไม่ใช่ออก หรือใช้เพื่อปรับเส้นที่ขีดให้ได้แบบที่ต้องการ

เข็มมือ

เข็มมือ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทตามลักษณะการใช้งาน คือ เข็มเนา และเข็มสอย เข็มมือมีหลายขนาด
ควรเลือกให้เหมาะสมกับการใช้งาน ขนาดเล็กสุดเบอร์ ๑๐, ๑๑ ขนาดกลางเบอร์ ๙ และขนาดใหญ่เบอร์ ๘
เข็มมือ ใช้สำหรับเนาหรือสอยผ้า การเลือกใช้เข็มมือ ขึ้นอยู่กับลักษณะงานที่จะทำ

เข็มจักร

เข็มจักร มีหลายขนาด เลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อผ้าและเส้นด้าย เข็มจักรขนาดเล็กที่สุด เบอร์ ๙, ๑๑ ขนาดกลางเบอร์ ๑๓, ๑๔ และขนาดใหญ่เบอร์ ๑๖, ๑๘ ทั้งนี้ เข็มจักรเบอร์ ๕, ๑๑ ใช้เย็บผ้าเนื้อบาง เบอร์ ๑๓, ๑๔ ใช้เย็บผ้าเนื้อไม่หนามากเกินไป ส่วนเบอร์ ๑๖, ๑๘ ใช้เย็บผ้าที่มีเนื้อหนา

เข็มจักร ควรเลือกใช้ขนาดของเข็มจักรให้เหมาะกับงานที่จะทำ

กระดาษครออย

กระดาษครออย มีหลายสี ควรเลือกใช้กระดาษครออยสีที่ใกล้เคียงกับผ้า หรือสีอ่อนกว่าผ้า
กระดาษครออย ใช้ลอกแบบลงบนผ้าและใช้ร่วมกับลูกกลิ้ง

ชอล์กเขียนผ้า, ดินสอเขียนผ้า, ปากกาเขียนผ้า

ชอล์กเขียนผ้า, ดินสอเขียนผ้า, ปากกาเขียนผ้า ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสีของผ้าที่จะตัด ลักษณะการใช้งาน
งาน ชอล์กเขียนผ้า, ดินสอเขียนผ้า, ปากกาเขียนผ้า จะแตกต่างกันออกไป

ชอล์กเขียนผ้า ก่อนใช้ควรเหลาให้สันของชอล์กบาง เพื่อความแม่นยำในการเขียนหรือทำเครื่องหมาย

ดินสอเขียนผ้า ก่อนใช้ควรดึงกระดาษที่พื้นด้ามออกเพื่อให้เห็นไส้ดินสอที่อยู่ด้านใน เหลาให้สันของไส้
ดินสอบาง เพื่อความแม่นยำในการเขียนหรือทำเครื่องหมาย

ปากกาเขียนผ้า ใช้งานสะดวกแต่มีราคาสูงกว่า ซอล์กและดินสอเขียนผ้า ปากกาเขียนผ้า มี ๒ แบบ คือ ๑) หมึกบนผ้าจะค่อย ๆ จางหายไปเอง และ ๒) หมึกจะหายไปเมื่อนำผ้าไปซัก
ซอล์กเขียนผ้า,ดินสอเขียนผ้า,ปากกาเขียนผ้า ใช้เขียนหรือทำเครื่องหมายบนผ้า

เข็มหมุด

เข็มหมุด มี ๒ ประเภท คือ เข็มหมุดแบบกลมและเข็มหมุดแบบแบน เข็มหมุดมีหลายขนาด ควรเลือกใช้ให้เหมาะกับเนื้อผ้าแต่ละชนิด เลือกเข็มหมุดที่ปลายแหลมคมไม่เป็นสนิม หัวหุ้มด้วยพลาสติก การใช้งานทั่วไปจะนิยมใช้เข็มหมุดแบบกลม ส่วนเข็มหมุดแบบแบนจะนิยมนำไปใช้กับจักรเย็บผ้า เพราะสามารถเย็บทับลงไปได้ โดยไม่ต้องดึงเข็มหมุดออก

เข็มหมุด ใช้กลัดผ้าให้ติดกันเพื่อความสะดวกในการเนาหรือสอย

ด้ายเย็บผ้า

ด้ายเย็บผ้า มีหลายชนิด หลายสี และหลายขนาด ควรเลือกใช้ให้เหมาะกับผ้า เข็ม และงานที่ทำ
ด้ายเย็บผ้า ที่ใช้เย็บผ้าทั่ว ๆ ไป จะใช้ด้ายเย็บผ้า เบอร์ ๖๐

หมอนเข็ม

หมอนเข็ม ทำจากผ้ามีรูปทรงและลวดลายสวยงาม ส่วนไส้ในใช้ผม ขนสัตว์ หรือกากกาแฟ ผสมเศษเทียนไขเพื่อป้องกันไม่ให้เข็มเป็นสนิม

หมอนเข็ม ใช้ปักและเก็บเข็มชนิดต่าง ๆ เช่น เข็มหมุด เข็มสอยและเข็มอื่น ๆ ไม่ให้เกิดสนิม

ปลอกนิ้ว

ปลอกนิ้ว ทำจากวัสดุหลายชนิด เช่น เหล็ก พลาสติก หนังและยาง

ปลอกนิ้ว ใช้สวมนิ้วเพื่อรองนิ้วขณะเย็บด้วยมือ ป้องกันไม่ให้เข็มตำมือและช่วยดันกันเข็ม

เตารีด

เตารีด มีทั้งชนิดเตารีดถ่านและเตารีดไฟฟ้า เตารีดไฟฟ้ามี ๒ ชนิดคือ ชนิดธรรมดา และชนิดไอน้ำ มีหลายขนาด

เตารีด ใช้รีดผ้าให้เรียบร่อนก่อนตัดและรีดตะเข็บเย็บทุก ๆ ตะเข็บ เพื่อให้ได้รูปทรงที่สวยงาม ในขณะที่รีดควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อผ้าว่าต้องการแรงกด น้ำหนักเตา และความร้อนมากน้อยเพียงใด

ที่รองรีด

ที่รองรีด มีทั้งโต๊ะรีดผ้าสำเร็จแบบยืนรีดและนั่งรีด และแบบใช้ผ้าหนาๆ วางบนโต๊ะสำหรับรองรีด ที่รองรีด ใช้รองรีดเนื้อผ้า ขณะรีดไม่ควรวางเตารีดไว้บนผ้ารองรีดนาน ๆ เพราะจะทำให้ผ้ารองรีดไหม้

หมอนรองรีด

หมอนรองรีด มีหลายแบบ เช่น แบบรี แบบยาว และแบบกลม มีไว้สำหรับรองรีดบางส่วนของเสื้อหรือตะเข็บที่มีส่วนเว้าโค้ง

หมอนรองรีด ใช้สำหรับรองรีดส่วนเว้าโค้ง จะทำให้ส่วนเว้าโค้งได้รูปร่างและรูปทรงสวยงาม

แหล่งอ้างอิง

คู่มือครูและแผนการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความร่วมมือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

